

ZARZĄDZENIE NR 10/2017

Wójta Gminy w Szydłowie z dnia 16.02.2017

w sprawie postępowania w razie awarii lub wypadku związanych z uwolnieniem się szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4,

Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o *samorządzie gminnym* (j. t. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.), w związku z § 7 pkt. 8, § 11 ust. 1 pkt 4 lit. b i c, § 11 ust. 2 pkt. 1, 2 *Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki* (Dz. U. 2005 nr 81 poz. 716 z późn. zm.)

zarządzam, co następuje:

§1

Wprowadzam:

1. Plan postępowania na wypadek awarii z udziałem szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4 zagrożenia, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia,
2. Instrukcję postępowania w razie awarii lub wypadku związanych z uwolnieniem się szkodliwego czynnika biologicznego, stanowiącą załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia,
3. Instrukcję postępowania w razie narażenia na szkodliwy czynnik biologiczny zakwalifikowany do grupy 3 lub 4 zagrożenia, stanowiącą załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia,
4. Procedury umożliwiające bezpieczne usuwanie i postępowanie ze skażonymi odpadami, stanowiące załącznik nr 4 do niniejszego zarządzenia,
5. Procedury podczas dezynfekcji, stanowiące załącznik nr 5 do niniejszego zarządzenia,

§2

Za wykonanie niniejszego zarządzenia czynię kierownika Referatu Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Rolnictwa

§3

Zarządzenie wchodzi w życie 14 dni od podpisania.

WÓJT GMINY
Jan Klamczyński

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia nr 10/2017
Wójta Gminy w Szydłowie z dnia 16.02.2017
w sprawie postępowania w razie awarii lub
wypadku związanych z uwolnieniem się szkodliwego
czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4

PLAN POSTĘPOWANIA NA WYPADEK AWARII Z UDZIAŁEM SZKODLIWEGO CZYNNIKA BIOLOGICZNEGO ZAKWALIFIKOWANEGO DO GRUPY 3 LUB 4 ZAGROŻENIA

Celem planu na wypadek awarii jest:

- określenie potencjalnych zagrożeń mogących wystąpić na terenie Oczyszczalni Ścieków w Szydłowie i Oczyszczalni Ścieków w Grabkach Dużych i ich analiza,
- zapewnienie systematycznego, skoordynowanego i efektywnego reagowania organów kierowania i sił ratowniczych na zdarzenia kryzysowe na terenie Gminy Szydłowie,
- określenie zadań organów kierowania i sił ratowniczych w zakresie: monitoringu i analizy zagrożeń oraz zabezpieczenia socjalno – medycznego działań ratowniczych, likwidacyjnych i ewakuacyjnych.

Zadaniem planu na wypadek awarii jest:

- określenie możliwości wystąpienia awarii i ich przewidywane skutki;
- opis środków zapewniających gotowość na wypadek wystąpienia awarii i ograniczania jej skutków;
- określenie zasad postępowania poawaryjnego;
- określenie sposobów prowadzenia działań ratowniczych;
- określenie zasad ewakuacji pracowników;

Możliwość wystąpienia awarii istnieje na całej linii technologii oczyszczania ścieków. W skutek awarii może dojść do niekontrolowanego rozprzestrzeniania się czynnika biologicznego stanowiącego zagrożenie dla zdrowia i życia ludzkiego oraz dla środowiska. W zależności od stopnia rozprzestrzeniania się czynnika biologicznego zagrożony może być teren oczyszczalni ścieków jak i teren przylegający.

W razie wystąpienia awarii należy podjąć wszelkie działania mające na celu zminimalizowanie niekorzystnych jej skutków przy użyciu wszelkich możliwych instrumentów i służb.

W przypadku awarii stosownie do jej rodzaju i skali zostaną powiadomione następujące jednostki:

1. Osoba kierująca pracą,
2. Potencjalnie narażeni na skutki awarii pracownicy,
3. W razie konieczności odpowiednie służby ratowniczo-gaśnicze – z podaniem:
 - Okoliczności awarii,
 - Nazwy, cech identyfikujących i ilości uwolnionego czynnika biologicznego,
 - Charakterystyki zagrożenia, które może wystąpić,
 - Podjętych środków zaradczych i ratowniczych,
 - Wszelkich informacji niezbędnych do oceny rozmiarów awarii i jej skutków dla zdrowia ludzi i środowiska.
4. Odpowiednia do okoliczności stacja epidemiologiczna (Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Staszowie tel. 15 5642786),
5. Właściwe organy gminy – z podaniem przebiegu akcji ratowniczej i jej wyników.

Po zakończeniu działań mających na celu zatrzymanie rozprzestrzeniania się skutków awarii zarządza się akcją poawaryjną mającą na celu zabezpieczenie i oznakowanie miejsca awarii celem ograniczenia dostępu osób nieuprawnionych, likwidację przyczyn i skutków zaistniałej awarii.

Osobom poszkodowanym w skutek awarii zostanie zapewniona pierwsza pomoc przedmedyczna do czasu przyjazdu pogotowia ratunkowego.

W przypadku zaistnienia awarii wszelkie osoby przebywające na terenie oddziaływania awarii zostaną niezwłocznie ewakuowane. Na terenie oddziaływania awarii pozostaną osoby skierowane do jej zabezpieczenia, wyposażone w odzież ochronną oraz środki ochrony indywidualnej stosownie do występującego zagrożenia.

Załącznik Nr.2.. do Zarządzenia nr 10/2017
Wójta Gminy w Szydłowie z dnia 16.02.2017
w sprawie postępowania w razie awarii lub
wypadku związanych z uwolnieniem się szkodliwego
czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA W RAZIE AWARII LUB WYPADKU ZAWIĄZANYCH Z UWOLNIENIEM SIĘ SZKODLIWEGO CZYNNIKA BIOLOGICZNEGO ZAKWALIFIKOWANEGO DO GRUPY 3 LUB 4

1. W przypadku awarii lub wypadku związanego z uwolnieniem się szkodliwego czynnika biologicznego, należy:
 - a) niezwłocznie poinformować o zdarzeniu Wójta Gminy i wszystkich pracowników mogących być narażonymi w wyniku awarii, jeżeli mogło ono spowodować uwolnienie się szkodliwego czynnika biologicznego, a także o jego przyczynach i proponowanych środkach mających na celu opanowanie sytuacji,
 - b) Wójt Gminy informuje o zaistniałym zdarzeniu przedstawiciela jednostki nadrzędnej,
 - c) Wójt Gminy wraz z pracownikami podejmuje natychmiastowe działania mające na celu likwidację przyczyn i skutków zaistniałej awarii lub wypadku w sposób wcześniej ustalony w planie postępowania na wypadek awarii z którym pracownicy winni być zaznajomieni, i który powinien znajdować się w dostępnym miejscu.
 - d) wykonywać działania ratownicze w środkach ochrony indywidualnej
 - e) bezzwłocznie zgłosić awarię lub wypadek związany z uwolnieniem się szkodliwego czynnika biologicznego, do właściwych w zależności od rodzaju czynnika jednostek medycyny pracy:

- medycyny pracy tel.:509 294 449

- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Staszowie

W zawiadomieniu należy podać:

- okoliczności awarii,
- nazwę i cechę identyfikującą oraz ilość,
- charakterystykę zagrożenia, które może wystąpić,
- podjęte środki zaradcze i ratownicze,
- wszelkie informacje niezbędne do oceny rozmiarów awarii i jej skutków dla zdrowia ludzi i środowiska

Czynnikami biologicznymi zakwalifikowanymi do grupy 3 są: - czynniki, które mogą wywołać u ludzi ciężkie choroby, są niebezpieczne dla pracowników, a rozprzestrzenienie ich w populacji ludzkiej jest bardzo prawdopodobne. Zazwyczaj istnieją w stosunku do nich skuteczne metody profilaktyki lub leczenia.

Czynnikami biologicznymi zakwalifikowanymi do grupy 4 są: czynniki, które wywołują u ludzi ciężkie choroby, są niebezpieczne dla pracowników, a rozprzestrzenienie czynników w populacji ludzkiej jest bardzo prawdopodobne. Zazwyczaj nie istnieją w stosunku do nich skuteczne metody profilaktyki lub leczenia. Wykaz czynników zakwalifikowanych do grupy 3 lub 4 wymieniony jest w rozporządzeniu ministra zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. z 2005 Nr 81 poz. 716 ze zm.)

Załącznik Nr 3 do Zarządzenia nr 10/2017
Wójta Gminy w Szydłowie z dnia 16.02.2017
w sprawie postępowania w razie awarii lub
wypadku związanych z uwolnieniem się szkodliwego
czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA W RAZIE NARAŻENIA NA SZKODLIWY CZYNNIK BIOLOGICZNY ZAKWALIFIKOWANY DO GRUPY 3 LUB 4 ZAGROŻENIA

W przypadku ekspozycji na materiał skażony szkodliwymi czynnikami biologicznymi, w wyniku np.: rozlania, opryskania, rozsypania lub uszkodzenia pojemnika zawierającego materiał biologiczny, należy:

- Założyć rękawice ochronne oraz fartuch ochronny,
- Skażone miejsce natychmiast zalać środkiem dezynfekującym,
- Zebrać resztki do pojemnika lub worka na materiały zakaźne,
- Zmyć wodą, wysuszyć skażoną powierzchnię i zdezynfekować,
- Zdjąć rękawice i fartuch ochronny,
- Umyć ręce i odkazić środkami dezynfekcyjnymi.

W przypadku zabrudzenia skóry materiałem skażonym szkodliwymi czynnikami biologicznymi:

- Usunąć materiał zakażony z powierzchni skóry przy użyciu gazy lub innego materiału nasączonego środkiem antyseptycznym do odkażania rąk,
- Miejsce ekspozycji umyć i zdezynfekować preparatem antyseptycznym.

W przypadku gdy materiał skażony szkodliwymi czynnikami biologicznymi dostanie się do oczu, należy przepłukać i przemyć oczy jałowym roztworem soli fizjologicznej lub czystą wodą przy otwartych powiekach.

W przypadku gdy materiał skażony szkodliwymi czynnikami biologicznymi dostanie się do jamy ustnej, należy:

- Wypłukać materiał zakaźny,
- Przepłukać jamę ustną wodą kilkanaście razy.

Załącznik Nr 4 do Zarządzenia nr 10/2017
Wójta Gminy w Szydłowie z dnia 16.02.2017
w sprawie postępowania w razie awarii lub
wypadku związanych z uwolnieniem się szkodliwego
czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4

PROCEDURY UMOŻLIWIAJĄCE BEZPIECZNE USUWANIE I POSTĘPOWANIE ZE SKAŻONYMI ODPADAMI

Odpady biologiczne wymagają izolowania od otoczenia już w miejscu powstania oraz zapewnienia odpowiednich warunków transportu na terenie zakładu.

Do tych odpadów zalicza się skratki, czyli:

- większe ciała pływające (usuwane przy pomocy krat)
- ciężki zawiesiny ziarniste (izolowane w piaskownikach)
- zawiesiny drobne (izolowane w osadnikach)

Usuwanie odpadów biologicznych powinno być wykonywane przez przeszkolonych pracowników wyposażonych w odzież ochronną. Postępowanie z odpadami biologicznymi powinno wykluczać niepożądany kontakt z pracownikiem oraz środowiskiem naturalnym. Gromadzenie oraz transport takich odpadów powinny odbywać się w sposób bezpieczny dla ludzi i otoczenia, wykluczający możliwość niekontrolowanego wycieku odpadów do środowiska.

Załącznik Nr 5 do Zarządzenia nr 10/2017
Wójta Gminy w Szydłowie z dnia 16.02.2017
w sprawie postępowania w razie awarii lub
wypadku związanych z uwolnieniem się szkodliwego
czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4

PROCEDURY PODCZAS DEZYNFEKCJI

Podstawowe pojęcia:

Dezynfekcja - postępowanie mające na celu maksymalne zmniejszenie liczby drobnoustrojów w odkażanym materiale, powierzchni. Zdezynfekowany materiał nie musi być jałowy, dotyczy przedmiotów i powierzchni użytkowych.

Dekontaminacja – proces polegający na usunięciu i dezaktywacji substancji szkodliwej (chemikaliów, materiałów radioaktywnych, czynników biologicznych), która zagraża życiu lub zdrowiu ludzi poprzez kontakt bezpośredni lub używane sprzęty. Dekontaminacji poddawani są zarazem ludzie, zwierzęta, jak i środowisko nieożywione (infrastruktura itd.).

Sanityzacja – proces dążący do eliminacji możliwie dużej liczby mikroorganizmów na przedmiotach codziennego użytku, powierzchniach płaskich itp. w gospodarstwie domowym i miejscach publicznych. Sanityzację przeprowadza się za pomocą zwykłych środków myjących. Proces ten nie daje gwarancji jałowości czyszczonego obiektu.

W zależności od rodzaju i stopnia zagrożenia powinno się zastosować środki ochrony indywidualnej oraz przeprowadzić na stanowisku pracy:

- Dekontaminację z zastosowaniem preparatów dezynfekcyjnych o działaniu grzybobójczym
- Dekontaminację z zastosowaniem preparatów dezynfekcyjnych o działaniu prątkobójczym
- Dekontaminację z zastosowaniem preparatów dezynfekcyjnych o działaniu wirusobójczym

Cechy preparatów dezynfekcyjnych:

- właściwości myjąco-dezynfekcyjne – zdolności biobójcze w obecności niewielkiej ilości zanieczyszczeń fizycznych (tj. widocznych gołym okiem);
- szerokie spektrum działania;
- łatwość sporządzania roztworów roboczych;
- niskie stężenia roztworów roboczych;
- jak najkrótszy czas działania potrzebny do osiągnięcia deklarowanych zdolności biobójczych;
- brak oddziaływania na materiały, z których wykonane są powierzchnie poddawane dezynfekcji;
- odpowiednia trwałość roztworów użytkowych;
- niski stopień toksyczności;
- wysoki stopień biodegradacji;
- niska wrażliwość na odczyn pH wody użytej do sporządzania roztworów;
- możliwość stosowania w obecności pacjentów (brak działania drażniącego i uczulającego);

Jak prawidłowo stosować preparaty dezynfekcyjne i antyseptyki:

- Należy pamiętać o substancji – produkcie preparacie antyseptycznym spełniającym normę, jego ilości, czasie i zakresie działania, a w przypadku rozpuszczania dopuszczalnego okresu

przechowywania roztworu użytkowego, który powinien być dopuszczony do obrotu zgodnie z prawem farmaceutycznym.

-Najważniejsze w sprawie wyboru odpowiedniego preparatu to skuteczność względem drobnoustrojów.

Sposoby przeprowadzania dezynfekcji:

- **Mechaniczny**; poprzez czyszczenie mechaniczne,
- **Chemiczny**; preparat lub roztwór, który:
 - musi mieć odpowiednie stężenie,
 - musi zetknąć się bezpośrednio z dezynfekowanym przedmiotem i
 - musi działać przez określony czas,
- **Fizyczny**; wysoka temperatura, ciśnienie,
- **Mieszany**; dezynfekcja kombinowana: stosowanie środków **chemicznych i fizycznych**.